

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 164. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Szerda, 1936. július 22.

A spanyol polgárháboru

Spanyolországban tehát ismét forradalom van. Ez a hír senkit sem lep meg, mert az ibériai félsziget egykori királysága, a mostani köztársaság mindenkit megszoktatott ahhoz, hogy a valamikor legkonzervatívabb birodalomban az utóbbi évtizedekben gyakran váltják fel egymást a forradalmak és ellenforradalmak. Ez a szerencsétlen ország, amelynek története az inkvizíció rémségeit jegyzi fel a zsidók kiűzése mellett ugyszólván évek óta borzasztja meg minden humánus érzésű ember lelkét a gyilkosságok, templomgyújtogatások, bombarobbanások végtelen sorozatával. Spanyolországban semmi sem olcsóbb ma, mint az emberélet. A legutóbbi választásból baloldali többség került ugyan ki győztesnek, azonban hamarosan kiderült, hogy a baloldali koalíció nem tudja, vagy talán nem is akarja minden világnézetű polgár számára biztosítani az élethez való jogot.

A kormánykoalícióban a radikális polgári pártok és a szociálisták foglalnak helyet, de nyilván a kommunisták porázán és ráadásul pártkötelékbe nem tartozó anarkisták teremtették meg a nihilizmus rémuralmát az elvakult gaztettek végnélküli láncolatával. Előrelátható volt, hogy egyszer a baloldali polgárok is meg fogják elégeni a vandalizmus aratását s rá fognak jönni arra, hogy államot nem lehet fenntartani a közbiztonság teljes hiányával, a gyenge kormány örökös szemethunyásával.

A londoni és párisi lapok szerint a jobb- és baloldali döntő mérkőzése folyik Spanyolországban. Bármelyik fél szerzi meg a hatalmat, el lehetünk készülve a véres leszámolásra, mert a gyűlölet árja olyan magasra csapott fel Spanyolországban, hogy a jobb belátás rége elvesztette ott a csatát. A mostani kormány megalakulásánál jobboldaliak léptek el a határt, három nap óta pedig a radikális pártok vezetői igyekeznek életüket megmenteni, a hazájukból való szökéssel. Kommunista rohamosztások meggyilkolták a monarchista párt elnökét, Satelet és elvakultságukban azt hitték, hogy a más véleményen lévők kiirtásával, saját rendszerüket erősítik. És ime: ezzel a gyilkossággal telt csordultig a pohár és ez adta meg a döntő lökést, hogy a rémuralom ellenségei összekovácsolódjanak.

A spanyolok balsorsa intő példa lehet Európa többi népeinek is. A végletek összecsapásából sem az államok, sem a tömegek hasznát nem hajthatnak. A szélsőségesek tekintetnélkülisége egyideig megfélemlitheti a polgárokat, de nincs nép, amely eltűné, hogy az idők végtelenségéig a gyűlölet és az elvakultság kormányozza. A görögországi példa bizonyította be, hogy a megbocsátás, a politikai nézetek kölcsönös tisztelete, a romokon is új életet tud kisarjasztani. A véres görög polgárháborút el tudta felejtetni a józan és bölcs alkotmányos kormányzás. Remélhetőleg helyreáll a normális élet Spanyolországban is és akkor a többi európai állam is okulhat belőle, hogy mi vár a népekre, ha elveszti a talajt lába alól a higgadt mérséklet és a társadalmi osztályokat együttdolgozás helyett egymásnak uszítják.

Vér folyik Madrid uccáin

A spanyol fővárostól hatvan kilométernyire dul a küzdelem a kormánycsapatok és a felkelők között — Ellenmondó jelentések a spanyolországi helyzetről

Angol csatahajók a spanyol kikötőkben

Madridből jelentik: A kormánycsapatok a fővárostól 60 kilométernyire a déli órákban megütköztek a felkelőkkel. A harc a délutáni órákban még javában folyt.

A spanyol helyzet még mindig áttekinthetetlen. A kormány szolgálatában álló rádió a forradalom részleges leverését jelenti. Ugyanakkor azonban a sevillai adóállomás további győzelmeket jelent és közli, hogy Vigoban egy cirkáló is csatlakozott a felkelőkhöz.

A kormány a még birtokában lévő területeken, minden jobboldali lapot betiltott és a lapok tulajdonát a népfronthoz tartozó nyomdászok és újságírók birtokába helyezte. Hat ellenforradalmi katonatiszt öngyilkosságot követett el, nehogy a kormánycsapatok kezére kerüljenek. A madridi szocialista szakszervezetek katonai alakulatai gépfegyvertűz után megszállták a katolikus néppárt házáat. A fővárosban egymást követik a borzalmas jelenetek. A főváros főbb utain ma délben egy teherautó száguldott végig, amelyben öt nő ruhába öltözött férfi állt fegyverrel, akik ahol csoportosultak, ott belelöttek a tömegbe. A

rendőrség megállapítása szerint, az illetők monarchisták voltak, akik elmenekültek, de a lövöldözéseiknek rengeteg halottjuk van.

A kormány végső kétségbeesésében még a börtönökből is kiengedte a fascista foglyokat és fegyveres osztagokat alakított belőlük.

Hír szerint Franco tábornok csapatai dél felől erőltetett meneteléssel sietnek a főváros felé, hogy Mola csapataival egyesülve, két oldalról támadják a fővárost.

Gibraltári jelentés szerint, a város spanyol menekülőkkel van zsúfolva. A kora hajnali órákban még mindig bombázást lehetett hallani. Az országból érkezett hírek szerint, a kommunisták azzal a tervvel foglalkoznak, hogy igen sok hidat felrobbantanak, nehogy a rettegett marokkói zendülők az ország belséjébe eljussanak.

A Daily Mail szerint megerősítik azt a hírt, hogy kormánykörökben nagy a nyugtalanság. Barcelonában rettenetes harcok folynak és a halottak száma meghaladja a 2-3 ezret.

Nyilatkozik Franco tábornok, a felkelők vezére

A felkelők Franco tábornok irányítása mellett, tovább folytatják előnyomulásukat Madrid felé. Angol forrásból eredő hírek szerint a felkelő csapatok öt irányból haladnak a főváros felé. A sevillai rádióállomás, amely napok óta az ellenforradalmárok kezén van, legújabb jelentésében azt mondja, hogy a zendülő helyzete mára lényegesen megjavult. Megcáfolják a madridi rádióállomásnak azt a hírét, mintha a felkelők egy része megadta volna magát. Ehelyett az az igazság, a sevillai leadó szerint, hogy a felkelők gyors iramban menetelnek Madrid felé és utjuknak nincs is jelentősebb akadálya.

Francó tábornok több angol lap tudósítója előtt nyilatkozott és kijelentette, hogy matematikai pontossággal hajtják végre a kidolgozott terveket. Már csak az erősebb kommunista fészkek azok, amelyek erősebben tudnak a zendülő csapatoknak ellentállani. A madridi kormánynak nem is állnak elegendő mértékben rendelkezésre rendes katonai csapatok. Majdnem minden kormányjelentés maga is bevallja, hogy a munkásmiliciákból álló csapatok veszik fel a harcot az előnyomuló nemzeti forradalmárokkal. A munkáscsapatokon kívül szindikalista és bányászcsapatokat szereltek fel és ezeket küldték a főváros védelmére. Végül megemlítette Franco tábornok, hogy ezeknek a csapatoknak jórészt az ő seregei szétverték.

A Havas-ügynökség külön tudósítója jelenti, hogy Spanyolország déli részén és Barcelonában a felkelő csapatok győztek és megkezdték előnyomulásukat Madrid irányában. Ezzel szemben a francia baloldali lapok meg-

elégedésüknek adnak kifejezést, hogy a spanyol nép a demokratikus kormányformáért vívott eddigi harcai során inkább győzelmet aratott, semmint visszavonult volna.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint a kormány a legtöbb nagy városban ura a helyzetnek és Madrid, Malaga, valamint Serila városokban egyelőre nem is volt jelentősebb forradalmi megmozdulás. A felkelők viszont Spanyolország legnagyobb részét tartják még mindig birtokukban.

A tengerbe dobták egy spanyol csatahajó fíztljét

A spanyol kormány hivatalos jelentése szerint Spanyolország legtöbb városában visszatért az élet a rendes keretek közé. A felkelés óta első ízben Madridban ma már rendszeren árusították az újságokat, az üzletek ismét megnyitottak és a pékműhelyek is rendszeren dolgoztak. Az ország különböző központjaiban tovább folyik a zendülés felszámolása, a fővárosban azonban ma már egyetlen lövés sem esett. Gibraltári jelentés szerint a Don Jaime nevű csatahajó legénysége elfogta tisztjét, akik a zendülőkhöz csatlakoztak és közülik hetet a tengerbe dobtak. A csatahajó, amely közölte a kormánnyal, hogy hien áll mellette, Tanger felé vette útját. A Havas-iroda jelenti, hogy az ország különböző városaiban a népfrent felfegyverzett alakulatai mindenütt felvették a küzdelmet a még felfejlődőben levő ellenforradalmárokkal. Több hidat felrobbantottak, hogy ezzel az ellenforradalmi csapatok mozgását lehetetlenné tegyék. (Rador.)

Alfonz exkirály szerint nem királpárti forradalom tört ki

Alfonz spanyol exkirály, aki jelenleg Karlsbadban ül, fogadta az Associated Press munkatársát, aki előtt nyilatkozott a spanyolországi ellenforradalomról. Az exkirály annak a nézetének adott kifejezést, hogy

a legújabb spanyol forradalmat nem a királpártiak szervezték, hanem nemzeti irányu megmozdulásról van szó a baloldali kormány ellen. A király annak az óhájának adott kifejezést, hogy Spanyolország megszabaduljon a baloldali kormánytól, mely csupán a „sorozatos gyilkosságok rendszerét” jelenti.

A párisi sajtó értesülése szerint Guardia tábornokot, a spanyol lázadók vezetőjét, tegnap Madrid közelében munkáscsapatok megölték. A felkelő csapatok vezényletét délen Primo de Rivera legfiatalabb fia, Fernando vette át és főhadiszállását Cordobában rendezte be. Hir szerint a fiatal Primo de Rivera apja mintájára, katonai diktatúrára törekszik, azonban sokkal enyhébb formában, a köztársasági államforma megtartása mellett.

Tegnap este egyébként Mia va tábornok, aki nem is egy egész napig állott a kormány élén, benyújtotta lemondását, utóda Castello tábornok lett.

A Le bourget-i repülőterre ma személyszállító repülőgépen három magasrangú spanyol repülőtiszt érkezett. A repülőtiszték nem adtak nyilatkozatot az újságíróknak.

A spanyol kormány megnyugtató jelentései ellenére az angol kormány a legmesszebbmenő óvintézkedéseket teszi meg a spanyolországi angol alattvalók megvédése érdekében. Vigo spanyol kikötőben egy flottilavezérhajó és egy torpedóromboló horgonyoz, Tangerben és Malagában egy-egy torpedóromboló, Lacoruban és Errolban egy-egy torpedóromboló, az Amphion cirkáló parancsot kapott, hogy Teneriffába siessen, az Exeter, a London és a De-

vonstare Gibraltárban tartózkodnak. A Repulse csatahajó fedélzetén Alexandriából vizsgált Gibraltárba gyalogos katonaságot.

A Reuter-iroda Barcelonából kelteztetett jelentése szerint 400 zendülő, akik magukat „carlisták”-nak nevezik, Pamplonából Vera ellen indult és lefegyverezte a kormánycsapatokat. San-Sebastianban véres harcok dúlnak. A kormánycsapatoknak eddig 24 halottja van, míg a zendülők sokkal több embert vesztek. Madridban ma délben a Brando-sugáruton ismét kirobbant a harc. A rendet azonban később sikerült helyreállítani. Hat spanyol hadihajó Tangerből Cadizba indult a zendülők bombázására.

A felkelők elfoglalták San-Sebastiant

Madridból jelentik: A kormány délután 3 órakor kiadott jelentése szerint a forradalmat teljesen leverték. Öt ezred gyalogság és tüzérség kapott utasítást arra, hogy a még esetleges megmozdulásokat a legnagyobb eréllyel fojtsák el. Ezek a csapatok egyébként Toledo, Saragosa és Burgos irányába indultak el, hogy a rendet ezekben a városokban is helyreállítsák. A Libertad és Don Jaima cirkálók a gibraltári szorosban időznek.

Egy később kiadott hivatalos jelentés szerint a kormány kénytelen volt az egyik, Madrid felé vezető hidat felrobbantani, hogy ilyen módon megakadályozza a zendülők Madrid ellen való vonulását.

Párisi híradás arról számol be, hogy a felkelők hatalmukba kerítették San-Sebastian városát.

Ezt a francia hírforrásból érkező jelentést megcáfolja a spanyol belügyminiszterium este kiadott közleménye, amely egyébként azt is tudomásul hozza, hogy Madridban és környékén az élet visszatért a normális állapotba és az üzleteket kinyitották.

Bayonneból jelentik: A spanyol határról

Bérelt szakasz

Irta: MANEGAT EMILE

A nizza—párisi expressz egyik elsőosztályú bérelt szakaszában egyedül ült gróf Courtoysné. Amióta a férje meghalt, csak így utazott. A hálókocsiban nem tudott aludni és reggel mindig még idegesebben kelt fel, mint ahogy lefeküdt. Ezért most mindig egy elsőosztályú fél fülkét bérelt és az éjszakát rendszerint olvasva töltötte el.

Amikor gróf Courtoys meghalt és tekintélyes vagyona a feleségére maradt, a gyermektelen asszony eladta a normandiai kastélyt és Párisban a Champs Elysée egy szép mellékúccájában bérelt kis, egyemeletes palotába költözött. A személyzet egy részét elbocsátotta és teljesen visszavonult a társasélettől, noha addig alig mult este anélkül. Az volt a rögeszméje, hogy a férjétől rámaradt vagyon, amelynek nagy része különböző vállalatok részvényeibe volt befektetve, a mostani zavaros gazdasági helyzetben máról-hónapra megsemmisülhet és öreg napjaira koldusbotra jut. Azt ugyan nem tagadta meg magától, hogy a telet a Riviérán töltse, de a takarékoskodást annyira vitte, noha nagyon gazdag asszony volt, hogy a komornáját sem vitte magával és egyedül utazott.

Volt még egy rögeszméje: az ékszereitől egy percre sem szeretett megválni. Kis börtáskában mindig magánál tartotta azokat. A vasuti kocsiban is a táská mindig mellette volt az ülésen, mert az volt a babonája, hogy így nagyobb biztonságban van, mintha a bőröndbe zárja el. Ugyan nagy öszszegre biztosította a legértékesebb darabokat, de azért remegett értük, különösen a csodaszép fejdizért, amely férje családjában IV. Henrik kora óta szállt apáról fiúra.

Az eső zuhogott és verdeste a vasuti kocsi ablakát. Már hajnal felé járt az idő, de az ideges asszony még ülve se tudott aludni, hanem a könyvet, amit olvasott, hol félreírte, hol újra elővette.

A vonat most lassított, állomáshoz közeledtek. Kinézett az ablakon, amint az üres pályaudvarra lassan besiklott a vonat. Pár vasuti alkalmazotton és néhány álmos utason kívül semmi érdekeset nem látott. Egy perc után újra megindult a vonat.

Gróf Courtoysné visszaült a helyére és újra kezébe vette a könyvet. Megszokásból odanyult a mellette fekvő kis börtáskához, amiben a kincseit őrizte. Rég nem érzett ehhez fogható fáradságot, mint ezen az éjszakán. Talán idegesebb is volt és borzasztóan megbánta, hogy nem utazott hálókocsiban.

Elhatározta, hogy soha többé nem utazik éjjel így...

A kocsi folyosóján is mélységes csend volt. A kalauz már mintegy két óra óta nem ment el az ajtaja előtt.

Hirtelen nesztelenül kinyílt a folyosóra vezető ajtó és fekete télikabátos férfi lépett be nesztelenül a fülkébe. Fején puha nemezkalapot viselt s annyira a szemére huzta, hogy a homloka ki se látszott alóla. A kabátja gallérja is fel volt túrve, úgyhogy elfedte az állát, de azért a látható keskeny sáv is elárulta, hogy az arca halálsápadt, egészen természetellenesen fehér.

A grófné erőlyesen tiltakozni akart az ellen, hogy ez a férfi az általa bérelt szakaszba belépett, de egy hang se jött ki a torkán. A férfi hangtalan lépéssel odajött a grófné mellé és leült melléje a pamlagra, úgyhogy az ékszeres táská volt kettőjük közt. A grófné rá se nézett, csak a szembenlévő tükörbe bámult lázas, koromfekete szemével.

Gróf Courtoysnét dermedtő rémület fogta el. A vészfék az ajtó felőli falon volt, ha oda akart volna ugrani, az idegen mellett kellett volna elmennie, ez pedig nem jöhetett számításba. Atkozta a könnyelműségét, hogy a kincset érő ékszereket... noha biztosítva voltak, de számára egészen egyéni értéket képviselnek... magával cipeli a vasuti kocsiban. Ez az ember meggyilkolhatja, anélkül, hogy bárki segítségére jöhetne...

Az asszony képtelen volt szólni és nem tudta a tekintetét levenni a szembenlévő tükörről, amelyben a pillantása az idegen szurós tekintetével találkozott.

A vonat teljes sebességgel robogott. Nem számíthatott arra, hogy valaki belép ide, mert a szakasza bérelt volt és azt se remélhette, hogy a kalauz hamarosan erre jár, mert most jödeig nincs állomás, ahol az expressz megáll és az utasok szállnak fel a vonatra.

Nagy lelki erőfeszítés árán elővette újra a

DIAMETAN

Gáz-szer

lakásférgek, mint poloskák, tetvek, bolhák, svábogarak stb. kiirtására!

Minden csomaghoz használati utasítás!

Romániai képviselő:

„Pharma” Studerus & Co.

BUCURESTI, I.

Str. Brezoianu No. 53. Telef.: 3-92-86.

érkezett magánjelentés szerint a felkelők a délutáni órákban minden ellenkező cáfolattal szemben elfoglalták San-Sebastian városát, miután a helységet előzőleg repülőgépekkel bombázták. (Rador.)

A londoni devizapiacra határozatlan időre felfüggesztették a spanyol valutákban kötetendő üzleteket.

Szerdán avatják fel Moneasa-n

az arad-i Munkakamara inas-nyaralóját

Arad-megye új szociális intézményével lett gazdagabb. Az arad-i Munkakamara, amely Vulpe Iosif elnöklete alatt működik, Moneasa fürdőn otthont rendezett be az inasok számára. A jól felszerelt, kényelmes otthonba esztendőről-esztendőre, a nyár folyamán elhelyezik az arad-i Munkakamara körzetében dolgozó, arra érdemes inasokat.

Ennek az intézménynek megteremtésével az arad-i Munkakamara hozzájárult ahhoz, hogy az év folyamán nehéz munkát végző inasok nyáron jó levegőn, egészséges környezetben pihenhessenek. A moneasa-i inasotthont szerdán avatják fel ünnepélyes kiülsőségek között. Vulpe Iosif munkakamarai elnök és dr. Costă Gheorghe munkakamarai titkár jelenlétében.

könyvet és maga elé tartotta, mintha olvasna. De egy betűt sem értett meg a szövegből, amely ősz, szefolyt a szeme előtt. A gondolatai egymást kergették. Sohase érezte annyira, mint most, amikor a halál lehelletét érezte a homlokán, hogy az egész életét megrontja a kapzsiságával. Eszébe jutottak a szegény rokonok, akik hiába fordultak hozzá segítségért, a cselédség, akiknek a béréből minden fillért igyekszik lefaragni. A társaságok, amelyekben régebben olyan szép szerepet vitt, de ahonnan szintén csak indokolatlan fővénységéből visszavonult. És elhatározta, hogy ha most az egyszerű megmenekül, ha ez az ember nem gyilkolja meg, új életet kezd...

Nem tudta megítélni, hogy ebben a lelkiállapotban percek vagy órák teltek el. Már virradt s a vonat újra lassított, majd pedig egy nagyobb állomásra berobogva megállt. Az idegen hangtalanul felállt és eltűnt, ahogy jött. A grófné kisietett a folyosóra... nyomát se látta már. Lebocsátotta az ablakot és odahívta a közelben álló kalauzt:

— Mondja kérem — kiáltotta izgatottan, — nem látta azt a feketekabátos, puhakalapos férfit, aki ebben a percben tűnt el valamerre a fülkéből?

A kalauz meglepetten nézett az asszonyra és így szólt:

— Asszonyom, senki sem szállt le a vandról.

A grófné erre elmondta, hogy mi történt. A kalauz elgondolkozva nézett rá, azután így szólt:

— Ha babonás volnék, magam is azt hinném, hogy a hajnali expressz kísértete volt. Tavaly ezen a vonalon egy férfit meggyilkoltak és mindent elszedtek tőle, amiből személyazonosságát megállapíthatták volna. Azóta többször fordult elő ilyen rejtélyes eset, mint ami asszonyommal történt. Ha ugyan nem tetszett álmodni.

A grófné fejét csóválva ment vissza a fülkéjébe. Ijedten feikapta az ékszeres táskát, amit ott felejtett az ülésen és felnyitotta: a csodás szépségű briliáns fejdiz és két nyaklánc, ami a táská felső részében volt elzárva, hiányzott. És Párisba érve a kalauzt is a fülkéjében elkábítva találták meg. Az a kalauz, akivel a grófné beszélt, eltűnt... a bandához tartozott.

Török csapatok szállták meg a Dardanellákat

Julius 23-ikán lesz Londonban a locarnoi értekezlet — Új terv a német gyarmatok ügyében — Danzig nemzeti-szociálista kormányzat alá került

Istambulból jelentik: Egész Törökország területén nagy fénytel ünnepelték meg a montreux-i sikert. *Istambulban éjjelkor szirénabugás adta tudtul a tengerszorosok új egyezményének életbeléptetését.* Reggel megkezdődtek az új török csapatmozdulatok.

A lausannei szerződés értelmében annak idején használhatatlanná tett régi Dardanella-erődítményeket a kora hajnali órákban hatalmas csapatok szállták meg.

Az ünnepélyes aktust sokezer főre menő közönség nézte végig. Istambul kikötőben reggel valamennyi hajó zászlódiszt öltött. A török hajóhad valamennyi egységét a Dardanellák megszállásához rendelték ki.

Addis-Abeaból jelentik: Graziani abessziniai alkirály a legutóbbi napokban nagy csapatszemlélet tartott az abesszin fővárosban. Utána a volt abesszin császár szobra előtt körülvéve tábornokaitól nagyobb beszédet tartott Graziani és ebben élesen szembeszállt az Abessziniáról legutóbb külföldön elterjedt hírekkel.

A Londonban tartandó Locarno-értekezlet színhelye a külügyi hivatal lesz. Az olasz és német ügyvivők ma látogatást tettek a külügyi hivatalban, ahol értesültek az értekezlet összehívásáról. Az olasz ügyvivő később ismét megjelent a külügyi hivatalban és a danzigi kérdéssel tanácskozott. A londoni háromhatalmi értekezlet előreláthatólag péntek délig tart.

Londonból jelentik: Hivatalos jelentés szerint a tervezett francia—angol—belga értekezletet július 23-ikán tartják meg. Az erről szóló hivatalos jelentést Londonban, Párisban és Brüsszelben egyidejűleg adták ki. A hivatalos közlemény szerint az összejövetel célja az lesz, hogy megvizsgálja a helyzetet és megvitatja, hogyan lehet legjobban előmozdítani a három hatalomnak azt az óhaját, hogy a békét általános rendezés útján megszlárdítsa.

A francia nagykövét és a belga kövét ma délelőtt felkeresték a külügyi hivatalban Eden külügyminisztert. A diplomáciai megbeszélés a locarnoi hatalmak által megtartandó értekezlettel állott összefüggésben. Eden tárgyalásai után az angol kormány tagjai minisztertanácsra ültek össze.

Az angol kormányhoz közelálló körökben mély benyomást keltett az a jelentés, amely hírül adta, hogy

Németország bizalmatlankodva nézi a locarnoi értekezlet előkészületeit és nem lehetetlen, hogy erre még erősebb fegyverkezés lesz a válasz.

Piro afrikai honvédelmi miniszter, aki már többször nyilatkozott a volt németországi gyarmatok ügyében, most nagyszabású ter-

vezetet dolgozott ki, amely szerint valamennyi nagyhatalom, amelynek gyarmata van Afrikában, lemondana gyarmati birtokállománya bizonyos részéről, hogy gyarmatot juttasson Németországnak Afrikában. A délafrikai államszövetség a maga részéről hajlandó bizonyos terület átengedésére.

Párisból jelentik: A londoni konferencián Franciaországot a következők képviselik: Leon Blum, miniszterelnök és külügyi-

Eles támadás a danzigi népszövetségi biztos ellen

Danzig szabadváros vasárnap óta ugyanolyan nemzeti-szociálista kormányzat alatt áll, mint a német birodalom. Danzig szabadváros Lester népszövetségi biztos tiltakozása ellenére, életbe léptette a párt totalitás elvét és betiltotta a szabadállam területén működő összes párttörödékeket, hivatkozással arra, hogy a lakosság túlnyomó része nemzeti-szociálista érzelmű és így ugyanolyan kormányzati rendszert kíván, mint a harmadik birodalomé.

Förster nemzeti-szociálista párti elnök a vasárnap nagygyűlésen jelentette be a politikai változást és élesen támadta Lester főbiztos, akinek jelenlétét teljesen feleslegesnek mondotta. Förster szerint Lesternek már semmi keresnivalója nincsen Danzigban és nem lehet tünni tovább, hogy százazreket fizessenek neki csak azért, hogy nyugodtan horgászhasson és fürödhessen Danzigban. Lester további danzigi tartózkodása már azért is felesleges, mert ellenzéki agitációjával nyugtalanságot és zavart keltett Danzigban, megakadályozta a Lengyelországhoz való közeledést és ha a nemzeti-szociálisták nem léptek volna fel erőlesen, Danzig már régen a bolsevisták fölészke lenne. A nemzeti-szociálista párt Lester nélkül is tud kormányozni és rendet tud teremteni Danzigban.

Legújabb ielentések a spanyolországi forradalomról:

Drótsövénnyel zárták el az angolok Gibraltárt

Fecskendőkkel kergelik el a menekülő spanyolokat — Két hadsereg vonul Madrid ellen

Gibraltárból érkezett jelentések szerint a város annyira tul van zsúfolva idegenekkel, hogy *komoly élelmiszerhiány fenyeget. A hatóságok ezért elrendelték, hogy csak angol alattvalókat szabad Gibraltárba engedni. A hártárt drótsövénnyel zárták el és mögéje tüzoltókat helyeztek, akik fecskendőkkel riasztják el a Gibraltárba menekülni akaró spanyolokat.*

A Reuter-iroda szerint a kormány heves küzdelemre készült fel a főváros ellen három oldalról vonuló zendülő csapatok ellen. Madridban és környékén fegyvereket osztottak szét a munkások és a megbízható önkéntes alakulatok között. A vörös milícia puskákkal, revolverekkel és acél-sisakokkal rendelkezik.

Segoviából ötezer zendülő indult el Madrid ellen, közöttük parasztok és munkások is.

A kormány több hidat felrobbantott, hogy a zendülők előretörését megakadályozza.

A kormány repülőgépei észak felől a zendülők tizenegy tehergépkocsiját vették észre, amelyeket azonnal bombázni kezdtek. A Segoviából elindult zendülő-oszlop Madridtól hatvan kilométernyire állomásozik. A sevillai rádió leadásaiból arra lehet következtetni, hogy a város még mindig a zendülők kezén van. A zendülők szintén fegyvert osztogatnak a megbízható lakosság között.

Tangerben a Reuter-iroda jelentése szerint tizenkét spanyol hadihajó várja a kormány utasítását, hogy elinduljon Algeciras ellen. A tisztek egyrészt a tengerészek fogságba ejtették, másrésztüket a tengerbe dobták. A hajók kommunista vezetés alatt állanak. Barcelona szintén vörös kézen van.

A „Petite Gironde” című francia lap külön tudósítójának jelentése szerint a felkelők helyzete erős és két hadsereg nyomul Madrid ellen. A déli hadseregnek Franco tábornok a parancsnoka.

Hendaye-i jelentés szerint San-Sebastian ma délután 5 órakor a polgári kormányzó átadta a katonai kormányzónak. A zendülők Irun felé nyomulnak előre.

Selejtező mérkőzések az olimpiai versenyek előtt

Az olimpiai fátyla útja — Remek eredményeket érnek el a japán uszók

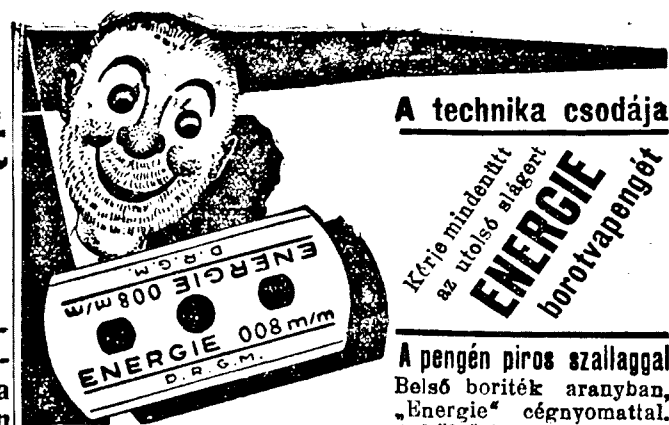
Athénből jelentik: Ma délután 12 óra 20 perckor harangzúgás közben érkezett meg az olimpiai fátylas-staféta Korinthosba. A staféta utolsó tagja a város polgármesterének nyújtotta át a fátylát, aki azzal tüzet gyújtott a felállított díszes oltáron. Az oltár körül katonai díszőrség volt jelen és görög nők ősi ruhaviselésben foglaltak helyet az oltár körül, míg harminc fiatal görög lány ókori táncokat lejtett.

Berlinből jelentik: Az olimpiai versenyek ugró és dobó számai előtt selejtező mérkőzések lesznek. A délutáni mérkőzéseken csak az indulhat, aki a délelőtti selejtezőn egy bizonyos standardot elért. A selejtező eredménye nem számít a döntőben és ha valaki délelőtt világrekordot javít, az nem számít, csak arra jogosít, hogy a délutáni versenyeken részt vehet. A standard a férfiaknál:

magasugrásban 185 cm., távolugrásban 700 cm., rudugrásban 380 cm., hármassugrásban 14 méter, súlydobásban 14 méter 50 cm., diszkoszvetésben 44 méter, gerelyvetésben 60 méter, kalapácsvetésben 46 méter. — A nőknél a diszkoszvetés standardja 36 méter, míg a magasugrás és egyéb ugrás standardja nincs meghatározva.

A japán uszók ma délelőtt a kétszáz méteres tréningben remek eredményeket értek el. Araki 2 p. 9.6, Suguira 2 p. 10.6, Taguesi 2 p. 11.7, Uto 2 p. 12.5, Negami 2 p. 12.6 idővel uszott, de még ennek az utóbbinak az ideje is 2 teljes másodperccel jobb, mint a magyar Csik Ferencé.

Belgrádból jelentik: A jugoszláv olimpiai versenyzők csapata hétfőn este indult el Belgrádból. A versenyzők száma 54.

niszter, Leger külügyminiszteri államtitkár, Masigli, a politikai osztály igazgatója, Laugier, a kereskedelmi osztály igazgatója és Rochat a külügyminisztérium kabinetfőnöke. (Rador.)

Injekciós rém garázdálkodik a Broadway mozijaiban

New-Yorkból jelentik: Ismét garázdálkodik az „injekciós férfi”. Ebben az évben már a harmadik merényletet követte el. Legújabb áldozata a Broadway egyik nagy filmszínházának előadását nézte végig és az előadás befejeztével ájultan, bémult állapotban maradt a helyén. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy valami

különös bódító mérge került a szervezetébe.

Egyik felsőkarján kis szúrás nyomát fedezték fel. Kétségtelen, hogy a merénylő, aki mellette ült, gyorsan ható injekciót adott neki előadás közben.

Ardelean—Lévay elsőrendű jazz-zenekara

holnaptól kezdve Auer ÉDEN-kertjében muzsikál.

„A lepkészetért és nem a lepkészetből élek...”

Két fővárosban tartottak előadást Európa egyik legérdekesebb

lepkegyűjteményéről,

amely az arad-megyei Ineu községben, Diószeghy László festőművész tulajdona

Milliókat ér a művész 60 ezer lepkéből álló gyűjteménye — Londoni, párisi, bécsi és berlini tudósok érdeklődnek a gyűjtemény iránt — Hatvanöt új fajtát neveztek el Diószeghy Lászlóról

A mezőn vidáman szállnak a lepkék, tarka szárnyuk ragyog a forró napsütésben, szép festői kép, amelyet a városi ember szívesen megtekint, majd továbbhalad. Kevesen vannak, akik tudományos szempontból foglalkoznak a lepkékkel és ugyancsak kevesen, akik tudással bírnának arról, hogy Európa egyik legérdekesebb lepkegyűjteménye, amely iránt Londonból, Párisból, Bécsből és Berlinből érdeklődnek világhírű tudósok, éppen egy kis arad-megyei községben található. A csodálatosan szép gyűjtemény tulajdonosa pedig Diószeghy László ismert festőművész, az előkelőségek kedvenc portréfestője. Illetve már nem az övé. Mert Diószeghy László, aki esztendőök hosszú során át fáradhatatlanul gyűjtötte a lepkéket és akinek neve ma a lepkészet foglalkozó tudósok előtt európaszerte ismert, a milliókat érő gyűjteményt még életében a Székely Múzeumnak ajándékozta, azzal, hogy a gyűjteményt ő kezeli és gyarapítja, míg halála után az teljes egészében a múzeum tulajdonába megy át.

Rothschild báró lepkéje

Kedves, kis falusi házban él lepkéi között Ineu községben Diószeghy László, aki néhány nappal ezelőtt töltötte be 59-ik életévét. A ház egyik szobájában könyvállvány, a lepkegyűjtésre vonatkozó tudományos adatok egész tárháza ez a vaskos kötetekből álló könyvtár, amelyben megtalálhatók azok az angol, német, francia és magyar nyelvű munkák, amelyek Diószeghyről szólnak. A fal mellett szekrények, keskeny polcokra osztva, mindegyikben hatalmas fadoboz: ezekben sorakoznak fel a lepkék, mindegyiknél apró cédula, a lepke nevével és annak megjelölésével, hol és mikor fogta a festőművész.

Összesen körülbelül hatvanezer lepke fekszik gombostűkre tűzve a dobozokban, a gyűjtemény tudományos értéke szinte felbecsülhetetlen, gyűjtőknek milliókat ér, mert sok olyan darabot tartalmaz, amelyből mindössze egy-kettő található az egész kontinensen.

Az őszhajú gyűjtő lelkesen magyaráz és az ember szemét valósággal elkápráztatja a színeknek ez a tarka vegyülete. Vannak egészen apró lepkék, ugyyszólván csak nagyítóval láthatók, egy másik dobozból hatalmas példányok kerülnek elő. Finom nianszok különböztetik meg az egyik lepkét a másiktól, csak a tudós szemre láthatja meg a differenciát. Az egyik szárnyain két sötét pont látható, ez a rendes faj, a másik lepkén hiányzik a két pont: már európai ritkaság. Egy apróbb változás a szárny

bordázatán, nagyértékű különlegességgé varázsolja a szerény pillét.

Hatvanöt új lepkéj szerepel a nagy külföldi könyvekben, azzal a megjegyzéssel, hogy azokat Diószeghy László fedezte fel és róla nevezték el őket. Volt közöttük olyan, amelynek felfedezéséről táviratilag értesítették az európai tudósokat,

akik azután vagy levélben, vagy Ineu-ra utazva személyesen érdeklődtek a részletek iránt. Láttam egy levelet, amelyben dr. Warren londoni tudós, a British Múzeum igazgatója köszöni meg a kapott leírásokat és lelkes szavakkal emlékezik meg az arad-megyei gyűjtőről.

— A lepkészet csak annak való, aki egész életét ennek a tudománynak tudja szentelni — mondja Diószeghy László. — És önzetlen módon. Egyetlen lepkét sem adok el, mert én nem a lepkészetből, hanem a lepkészetért élek. Néha néha vagyok kénytelen megválni egy-egy ritkább példánytól, hogy — tüket kapjak értük. Mert nagyon drága szenvedély a lepkészet. Speciális tükkel kell felszurni őket, ezer darab 1125 leibe kerül és évenként legalább három-ezerre van szükség. Ezenkívül még sok minden más kell, amit a mai viszonyok között nem tud fedezni az ember. Van olyan lepke, amiért Bécsből 2—3000 tüt kapok és ezzel azután egy évi szükségletemet elátom.

Rezignált hangon beszél a művész az anyagi kérdésekről. Nagy európai fővárosokba hívják, felolvasásokat tartani és nem tud elmenni, mert nem állnak rendelkezésére anyagi eszközök. Angliában, Franciaországban, Amerikában s más nagy államokban hatalmas állami támogatás mellett dolgoznak a tudósok. Diószeghy László a maga erejéből állította össze Európa egyik legérdekesebb gyűjteményét, amely külföldi tudósok előtt ismerttette a kis arad-megyei községet. Diószeghy-

nél a festőművész jövedelmé támogatja a tudós odaadó, lelkes munkáját...

— Emlékszem, 1913-ban nagy vitám volt a párisi Rotschild Charles báróval, egy lepke körül, — meséli, — természetesen a vitz levélben folyt le. Egy nagyon ritka példányomat akarta a báró, aki nagy gyűjtő volt és végül

kétezer koronát fizetett tíl egyetlen lepkéért...

sok pénz volt ez akkoriban, egy kis házat le lehetett rajta venni...

— Régi tudomány a lepkészet, — magyarázza tovább, — már Aristoteles is foglalkozott vele, a fennmaradt írások szerint harminchat-féle lepkét ismert.

Diószeghy László avatott ismerője ennek a tudománynak, rátekin a lepkére és nyomban közli a latin nevét, tulajdonságait, lelőhelyét és állításait, Dr. Seitz Adalbert stuttgarti professzor hatalmas könyve azonnal igazolja is.

Most két fővárosban tartottak, majdnem egyidőben tudományos előadást Diószeghy László lepkéiről és munkájáról. Bécsben a Botanische und Zoologische Gesellschaft ülésén dr. Rebel, a bécsi természettudományi múzeum főigazgatója, București-ben pedig dr. Boros egyetem tanár számolt be román nyelven az arad-megyei művész munkásságáról és a lepkészet Yellowstone Park-jának nevezte el a kis Ineu-i házat.

Kétezer méter magasságban...

Sokat beszélgetünk még lepkékről, megtudom, hogy egyes ritka fajokat a hernyókból maga a gyűjtő tenyészette ki, megtudom azt is, hogy van egy fajta, a „Zigaidák”-nak hívják, amely a legerősebb cian-gázban érzi magát a legjobban — egy elefántot megölne a gáz, — hogy sikerült felfedeznie Ineu környékén egy olyan fajtát, amely csak az Ural hegységben található... sok érdekességet tud meg a laikus, amelyről eddig fogalma sem volt.

És Diószeghy László fáradhatatlanul magyaráz, a rekkenő nyári hőségben ez nem fáradság számára, hanem élvezet, bizonyosság arról, hogy nem töltötte hiába a lepkegyűjtés évtizedeit, nem volt felesleges a sok fáradság, a hegymászás kétezer méter magasságig egy apró lepkéért...

— Ha nem más, hát ez a gyűjtemény fenn tartja a nevemet az utókornak... — mondja.

Ez a gyűjtemény, amelynek árából kényelmesen, gondtalanul élhetne és amelyet mégis nagylelkű gesztussal az arad-i magyarság múzeumának ajándékozott oda...

Marosi Rudolf.

Stelescú gyilkosai a vádtanács előtt

A védelem szerint a merénylet nem tekinthető gyilkosságnak — A bíróság megerősítette a letartóztatási végzéseket

București-ből jelentik: Az ilfov-i törvényszék harmadik tagozata ma foglalkozott azzal a fellebbezéssel, amelyet a Stelescú Mihail meggyilkolása miatt letartóztatott tíz vádlott védője a diákok ellen kibocsájtott letartóztatási parancs ellen terjesztett elő. A vádtanács ülésén Stanoescu Stefan ügyész ismertette az ügyészség bevezető vádiratát, hangsúlyozta, hogy a vádlottak, akik 36 lövéssel gyilkolták

meg áldozatukat, beismerésben vannak és rámutatott arra, hogy nyolc vádlott ellen gyilkosság, kettő ellen pedig büntetésesség miatt emelt vádat az ügyészség. Az ügyész a letartóztatási végzés megerősítését kérte. Ezután a védők szólaltak fel egymásután, Mota ügyvéddel az élen. A védők azt hangsúlyozták, hogy a per, amelynek vádlottjait védik, kívül áll a jogügyi kereteken és etikai síkon mozog. A vádlottak eljárását a vasgárdisták egyöntetű határozata váltotta ki, akik elítélték Stelescút. Vasilie Marin ügyvéd arról beszélt, hogy a gyilkosság egyenes következménye a tárgynúres-i diákgyűlésnek, amikor is négyezer diák elhatározta Stelescú eldávoltását. Valamennyi védő arra kérte a törvényszéket, hogy az ügyet ne tekintse közönséges gyilkosságnak, sem pedig olyan merényletnek, amely a büntetőjog keretén belül mozog, hanem úgy bírálja el a történeteket, mint egy felsőbb parancs teljesítését. A törvényszék anélkül, hogy tanácskozássra vonult volna vissza, megerősítette a letartóztatási végzéseket.

VATA DE JOS

kénés és ezénsvavas
hőgyógyfürdő

Ardeal legolcsóbb gyógytelepe!

Szenzációs
gyógyhatású: csúsz,
rheuma, köszvény, ischias,
aranyér, vlszértágulás, és különböző
női bajoknál. — Vasuti kedvezmény!!!
Villanyvilágítás, orvosi ellenőrzés, Kitűnő konyha,
állandó zene, portmentes hegyi levegő, meleg uszoda
Vonatok a fürdő parkjándál állanak meg. Prospek-
tust készséggel küld az igazgatóság.

Régi olimpiászok botránykrónikája

Párisban csaltak a díjakkal, St. Louisban bohócok és sztrájktrörök versenyeztek

Görög olimpiákonok, akik soha életükben nem sportoltak — Marathoni futók hosszú nadrágban és uccai cipőben — 1600 frankos tiszteletdíj helyett 10 frankos érem

Coubertin báró, amikor nemes érzésként indítva, felvetette és megvalósította az olimpiai gondolatot, bizonyára nem gondolt arra, hogy a későbbi évek folyamán mennyi kellemetlenség fog az olimpiászból származni. A nagy szavak, mint a „népek testvériesülése“, „a béke eszméje“, „nemzetközi szolidaritás“ és sok más szép gondolat, nemcsak 1936-ban, a berlini olimpiász idején, vált problematikusává, hanem jóval a világháború előtt is, a boldognak ismert 1900-as évek elején, amikor a gondatlanság valósággal gyermekeké tette az embereket. Az olimpiai gondolatot nem egyszer csúf kudarc érte és hangos botrányokkal volt tele a világ.

Majdnem minden olimpiász kulisszái mögött találkozunk botrányokkal, pártoskodó bírákkal, elfogult zsűrivel, „hazadolgózó“ funkcionáriusokkal, megtévesztő eredménykiherdetésekkel, kínos zászló- és himnuszafférok, amelyek hónapokon, sőt éveken át nyugtalanították a közvéleményt.

Tudunk olyan esetekről is, amikor megvesztegetések, külső befolyások történtek és alig múlt el olimpiász, amelyen ne történt volna valami kifogásolni való. Az emberi kicsinyesség és kapzsiság dokumentumai ezek.

Ezer néző a második olimpiáson

1900-ban rendezték meg Párisban a második olimpiászt. Most ne essen szó arról, hogy a külső körülmények milyenek voltak. Nem volt rendes stadion és minthogy Páris akkor világkiállítás rendezett, a hivatalos körök azon voltak, hogy elgáncsolják az olimpiászt, mert a konkurrenciától félték. Mint érdekességet említjük meg, hogy alig ezer ember volt a megnyitóműsége.

A Racing Club de France pályáján rendezték meg a versenyt, lehetetlen, nedves talajon és előfordult, hogy a diszkos olyan mélyen furódott a talajba, hogy ki kellett ásni. Egyik botrány követte a másikat. Az eredményeket rosszul hirdették ki, alig lehetett hallani és mintha egy analfabéta lett volna az eredménykiherdető, még az országok neveit sem tudta rendesen kimondani.

Ami azonban a második párisi olimpiász végén történt, az felülmúlt minden elképzelést.

A rendezőség a sajtó útján nagyhangú kijelentéseket tett, amely szerint rendkívül értékes tiszteletdíjakat fognak a győzteseknek adni. És hogy az érdeklődést fokozzák, még a tiszteletdíjak értékét is közölték a közönséggel. Így a kardvívás győztese 1600, a második helyezett 800, a harmadik helyezett 600 frank

tiszteletdíjra számíthatott. A Journal des Sport című szaklapnak valahogy gyanus volt a dolog és megállapította, hogy a díjak nemhogy 1600, vagy 600 frankot nem érnek, hanem alig 10 frankba kerültek. Elképzelhető, hogy mi volt ezután. A rendezőség lemondását követelték. De komolyabb baj nem történt mégsem. Miután számos új világrekord született, a közönség a botrányt elfelejtette, amit azonban a rendezőség úgy hálált meg, hogy a nyertesek és világrekorderek díjait csak évek múlva küldte el.

Egy kis család a marathoni futásnál

A marathoni versenyen csunya botrány történt. Lorz amerikai futó 15 kilométernél ki-dőlt, feladta a versenyt és egy arra haladó autóra ült. Később azonban ugylátszik meg-jött a kedve a továbbfutáshoz és miután alaposan kipihente magát, tíz kilométerrel a cél előtt leszállt az autóról és újból futni kezdett. Elsőnek ért a célba. Az amerikai közönség oda volt az örömtől. Végre egy amerikai, aki marathoni futásban győzött! A verseny után azonban kiderült a csalás és a közönség elkeseredése olyan nagy volt, hogy meg akarták lincselni a csaló futót.

Ezen a marathoni versenyen egy másik „epizód“ is volt, ugyanis két délafrikai futót

kutyák vettek üldözőbe és állandóan a nyomukban voltak, úgy, hogy a két délafrikai nem tudott futni. Mire elkergették a kutyákat, már két kilométert vesztek.

A versenyek végén sok minden kiderült. Például az is, hogy Hicks, az amerikai marathoni győztes bohóc volt egy cirkuszban, a marathoni futás második helyezette, Corey pedig hivatásos sztrájktrör, aki még egy nappal a verseny előtt is „sztrájkot tört“. Tíz görög is indult a st. louisi olimpián, ezek közül ötön ál-görögök voltak, a másik öt pedig soha életében nem versenyzett és az inget is alig tudták magukra venni. Carvajal kubai futó hosszú nadrágban és uccai cipőben jelent meg a startnál. Futócipőt nem tudtak neki adni, de a nadrágjából levágtak 40 centimétert.

Szeptemberre széleskörű kormány-átszervezés várható

Manolescu-Strunga visszakerül a kormányba, Iamandi tárcát kap — Enyhíti a kormány a deviza-korlátozásokat

Bucuresti-ből jelentik: A kormány gazdasági intézőit a termés értékesítése foglalja le. A termés kitűnő és hatásaképpen a devizakereskedelem megszorításának enyhítése várható.

Az Adeverul arról ír, hogy ami a politikai helyzetet illeti,

ennek tisztázása őszre várható.

Kormánykörökben arról beszélnek, hogy a nyári szünet befejeztével Tătarescu miniszterelnök döntő kihallgatáson jelenik meg az uralkodó előtt. Abban az esetben, — írja az ujság, — ha a kormány továbbra is élvezzi a

korona bizalmát, széleskörű átszervezés várható, ami szeptember hónapban esedékes. Valószínűnek látszik, hogy Iamandi tárcánélküli minisztert valamelyik minisztérium átvételére szölitják fel és Manolescu-Strunga visszatér a kormányba. Arról is beszélnek, hogy Alimanesteanu valamelyik gazdasági tárcához Tatareanu pedig a belügyi kormányhoz alminiszternek nevezik ki.

Itt írjuk meg, hogy Madgearu volt pénzügyminiszter e hét folyamán. Lupu dr., a nemzeti-parasztpárt alelnöke pedig a jövő héten tér vissza az országba.

Röpiratot ad ki a Magyar Párt a betiltott sí.-gheorghe-i nagygyűlés anyagáról

Sf.-Gheorghe-ről jelentik: A Magyar Párt itteni tagozatának elnöki tanácsa hétfőn délelőtt Willer József dr. képviselő részvételével gyűlést tartott. A gyűlésen a Magyar Párt nagygyűlésének betiltásával beállott helyzetet vitatták meg. Ezzel kapcsolatban dr. Keresztes Károly ügyvéd, a megyei tagozat főtitkára, javaslatot terjesztett az elnöki tanács elé, amelyben indítványozta, hogy rövidesen üljön össze a Magyar Párt központi intézőbizottsága és tárgyalja le a betiltott nagygyűlés egész anyagát és a gyűléstről adjon ki röpiratot a magyar tömegek tájékoztatására. Keresztes Károly dr. indítványát a megyei intézőbizottság elfogadta s ennek alapján valószínű, hogy rövidesen összehívják a Magyar Párt központi bizottságát.

Községi választások Arad-megyében

Tíz községben rendelte el a megyei prefektus a községtanácsi választásokat

Az új közigazgatási törvény rendelkezéseinek életbeléptetése óta a községi interimár-bizottságok életének napjai a legtöbb helyen meg vannak számlálva. A törvény ugyanis úgy intézkedik, hogy minden interimár-bizottság megbízatása csakis negyedévi időtartamra terjedhet, mely után kötelesek az érdekelt községek községtanácsokat választani.

Az arad-megyei prefektura hatáskörének körletében egyszerre kilenc arad-megyei községben vált aktuálissá a községtanácsosok megválasztása. Caporal Alexa, Nădab, Berechiu, Sîcula, Arăneag, Ocîșor, Văriurile, Ineu

és Traian községekben most rendelte el a községtanácsi választásokat Dr. Ioan Groza vármegyei prefektus. Berechiu-n és Sîcula-n augusztus hó 13-án zajlik le a választás, míg a többi községekben augusztus hó 9-én.

Banești községben ugyancsak új községtanácsi választást irtak ki. Itt ugyan már tanács működik, amelynek tevékenységét feloszlattással szüntette meg az illetékes közigazgatási bíróság. Banești-ben az új választást Groza prefektus augusztus 13-ára rendelte el, midőn a község lakossága tiztagu községtanácsot választ meg.

CORSO: 5, 7 $\frac{1}{2}$

CENTRAL: 9 $\frac{1}{2}$, órákor Premier ma!

Az asszonyi hüség apotheozisa. Egy világoég bukásának izgalmas története.

Több mint feleség

A főszerepekben: Charlotte Susa, Paul Hartmann, Gustav Gründgens.

Tolószéken vitték a villamosszékbe

Két méregkeverő kivégzése New-Yorkban.

New-Yorkból jelentik: A Sing-Sing börtönben csütörtökön este végezték ki villamosszékben a 32 éves Marie Francis Creighton asszonyt és bűntársát, Everett Applegatet, akiket méregkeverés miatt ítélték halálra. A bíróság minden fokon bizonyítottak vette, hogy együtt

méreggel tették el láb alól Applegate feleségét, hogy elvehesse Creightoné 15 éves leányát, Ruthot.

Az asszony halálát 11 óra 10 perckor, a férfit 11 óra 16 perckor állapította meg a fogházorvos. A méregkeverőnöt

tolószéken vitték a kivégzés helyére.

mert azt szinlelte, hogy mindkét lába megbénult, azonban az orvosok megállapították, hogy csak tettei a bémulást, így akarná elérni a kivégzés elhalasztását.

Az asszony kivégzése előtt nem akart semmit sem mondani, a férfi ellenben a fogházgondnok felszólítására, hogy van-e valami mondanivalója, így szólt:

— Halálom percében is esküszöm, hogy ártatlan vagyok feleségem halálában. Isten legyen lelkemnek kegyelmes!

A fogházigazgatóság engedelmével a hialáraitott Francis Creighton a református vallásról áttért a katolikus hitre. A keresztelés szertartását a fogház plébánosa végezte el. Az asszony az utolsó napot siránkozva és reszkette töltötte az ágyban, nem akart felkelni, mikor a villamosszékhez készültek őt vinni, még akkor is azt állította, hogy béna, így aztán tolószéken vitték a halálkamrába. Az asszony a törvényszéki tárgyaláson

töredelmesen bevallotta, hogy ő adta be a mérget.

Applegatenének, de a mérget a férfi hozta.

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.23 és egy, negyed, London 15.36 és fél, Newyork 305 és háromnegyed, Milánó 24.10, Amszterdam 208.05, Berlin 123.15, Prága 12.69, Varsó 57.70, Belgrád 700, Bucuresti 2.50.

— Gyászünnepséget tartottak Ferdinand király halálának évfordulója alkalmából. Bucuresti-ből jelentik: Ferdinand király halálának kilencedik évfordulója alkalmából Curtea de Arges-ben gyászistentiszteletet tartottak. A királysírnál egész éjszaka Mihai Viteazul-rendes lovagok álltak őrt. Éjjel 2 órakor, abban az időpontban, amikor Ferdinand király halála bekövetkezett, Grigore arges-i püspök misét mondott.

— Augusztus 25-én lesznek a megyei választások. Bucuresti-ből jelentik: Az Ordinea jelentése szerint a csütörtöki minisztertanácson döntöttek a megyei választások ügyében az új közigazgatási törvény értelmében. A lap valószínűnek tartja, hogy ezek a választások augusztus 25-e körül lesznek.

— Felrobbant a petroleumlámpa. Bucuresti-ből jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt ma a főváros egyik lakásában. Pavel Negru munkás egy „Primus” petroleumlámpát akart meggyújtani. A lámpa ismeretlen okból felrobbant és a lángok meggyújtották a szerencsétlen ember ruháját. A munkást végül borzalmasan összeégve, életveszélyes állapotban szállították kórházba.

— Öregek a Talgetoszon. Dr. Fábán László: Elvégeztetett! — Valótlan adatokat tartalmaz egy állítólagos rendőri nyomozás a timisoara-i autószerencsétlenség ügyében. — Gazdasági remény. (Állítólag cluj-i gyárosok megszöktettek egy gépet.) — Oradea-i levél Dénes Oszihoz. — Felmentettek egy satumare-i ügyvédet a becsületsértés vádjá alól. — Hat kis görli keresi az igazságot, és ezeken kívül még számos érdekes cikket tartalmaz az Ország-Világ legújabb száma.

ELVESZETT

hétfőn egy barna him DAXLI-kutya. Megtalálóját kérem leadni jutalom ellenében Textilgyár, Starnfeld mérnök.

— MA az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOJTEK, Bulevardul Regina Maria.

DANCIU, Piata Mihai Viteazul.

BERNÁT, Lángá Gará (vasutállomásnál)

— Uj zenekar az „Éden” kertben. Auer, az „Édenkert” népszerű tulajdonosa ismét meglepetéssel szolgál a közönségnek, amennyiben mátol kezdve leszerződött az általános ismert, elsőrangú Ardelean-Lévay jazz-zenekart és minden csütörtökön hangulatos táncestélyt rendez. A táncolni vágyó ifjuság bizonyára örömmel fogadja ezt a hirt és minél nagyobb számban fogja látogatni a gyönyörűen berendezett „Édenkertet”, ahol elismerten olcsón és jól lehet szórakozni.

— Erőteljes, kővér egyéneknek, köszvényeseknek és aranyérben szenvedőknek reggelenként 1—1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyakran felbecsülhetetlen szolgálatot tesz. Az orvosok ajánlják.

A megváltó eső...

Napokig tartó szárazság, trópusi hőség, az idegekre ránehezédő fülledt forróság, az 50 fokos kánikula után keddről szerdára virradó éjszaka negyed 1 órakor végre megérkezett a — remélhetőleg — lehülést hozó eső. Napok óta vártuk és mégis váratlanul meglepetésszerűen érkezett. Éjjel felé ismételtlen is villámlás basítottta át a nyári égboltot, majd pedig szél süvített végig a városban és lassan szemerkélve indult meg az eső, amely rövidesen nyári záporrá változott. A házak ablakai — a késői órák elejére — megteltek és az emberek táguzó tüdővel szívták magukba a felszabadító, megváltó eső nyoman keletkezett friss, hűvös éjszakai levegőt...

— A nyomdászok kertli ünnepélyén és műsoros táncestélyén, melyet augusztus 16-án Aradul-Nou-n. a Kornett-féle vendéglő kerthelyiségében és utjonnan parkettázott tánctermében rendeznek, a Gutenberg-dalkör és a „Gutenberg” műkedvelő-gárda válogatott műsorral fogják szórakoztatni a közönséget, egy elsőrendű jazz-band zenekar közreműködése mellett. A mulatság tiszta jövedelme a munkanélküli nyomdászok javára fordítatik.

A Szabadtéri Játékok szegedi szenzációi

Az idén ötödször kerülnek előadásra a magyar színpadi irodalom remekművei a Dóm előtt

A Játékok ardeal-i vonatkozásai

Szegedről jelentik: Ritkán látott mozgalmas eseményekre készülnek Szegeden. A ma már európai hírű és rangú Dóm-téren az idén ötödször rendezik meg az ünnepi Szabadtéri Játékokat olyan apparátussal és olyan keretek között, amelyekkel európai viszonylatban csak a salzburgi Festspiel-ek konkurálhatnak. Már tavaly felfigyelt erre a nagyszabású művészeti és idegenforgalmi eseményre szinte az egész nemzetközi nyilvánosság, amikor a halhatatlan drámai költemény, Az ember tragédiája mellett a legnagyobb élő olasz zeneszerző, Pietro Mascagni vendégszerepelt a milánói Scala prominens énekeseivel együtt. Az idén már olyan nagyszabásúvá nőttek a Szegedi Szabadtéri Játékok, hogy három európai viszonylatban is reprezentáns remekművet: „Az ember tragédiá”-ját, Herczeg Ferenc szabadterre átdolgozott klasszikus veretű színművét, a „Bizánc”-ot és a minden európai nyelvre lefordított édes-szavu mesejátékot, a „János vitéz”-t mutatják be.

A Szegedi Szabadtéri Játékok történetében az az esemény hozta meg az első nemzetközi sikert, amikor gróf Bánffy Miklós valóban nagyszabású elgondolásában és művészi gondolatokban gazdag rendezői feldolgozásában került színre a szegedi Dóm előtt Madách Imre „politikai és társadalmi világdrámája”. Ez az előadás nemcsak gróf Bánffy Miklósnak hozott rendkívüli művészi sikert és általános elismerést, de egyszerre az első vonalba emelkedett a budapesti Operaház fiatal scenikus művésze, ifj. Oláh Gusztáv, aki Bánffyval együtt csodálatos keretet varázsolt a tragédia szabadtéri előadása számára. Szeged városa az idén a másik nagy cluj-i színpadművészt, dr. Janovics Jenőt hívta meg a szabadtéri előadások művészeti rendezői tisztjére. Janovics több kiváló ardeal-i munkatársával olyan előadásokat készít elő Szegeden, amelyek mind-

egyike eseménye lesz a nyári szezonnak. Már az előkészületekből is látszik, hogy az idel rendezés, fölhasználva az építészeti és természeti adottságokat, valamint továbbfejlesztve a négy éves siker tapasztalatait, új értelmezést, új színpadi megoldást és új idegenforgalmi állomást fog jelenteni.

Janovics Jenőnek sikerült augusztus 1-től 16-ig Szegedre hívni a magyar színjátszás szinte egész első gárdáját. A főszereplők között egész csoport ardeal-i művész szerepel. Az ember tragédiája a program első eseménye. Adámot Lehotay Árpád, Fvát Lánca Margit, Lucifert Kiss Ferenc és Táray Ferenc felváltva játsszák. A tragédia háromszor kerül színre, augusztus 1., 2. és 4-én, majd soron következnek a Bizánc premier jellegű szabadtéri előadásai. Herczeg Ferenc színművének főszereplői a következők: Konstantin — Táray Ferenc, Iréne — Tökés Anna, Giovanni — Kiss Ferenc, Herma — Olthay Magda, Lalla Kalil — Kürth József. A Bizáncot is háromszor adják elő. A bemutató augusztus 9-én és 11-én. A harmadik eseményre augusztus 14-én kerül sor. Ekkor tartják meg a János vitéz szabadtéri premierjét a csillagos ég alatt. Az érdekes előadást 15-én és 16-án megismétlik. Kukorica Jancsit — dr. Palló Imre, a budapesti Operaház első baritonistája alakítja. Iluskát az Operaház fiatal primadonnája, Réthy Eszter, Bagót — Kiss Ferenc, a Francia királyt — Gózon Gyula, a Királyleányt — Halász Gitta. Janovics Jenő és segítőitársai, Imreh Sándor, Fekete Mihály és Ihász Aladár már két hét óta Szegeden tartózkodnak, hogy az egész vonalon előkészítsék a játékokat.

A Dóm-téren már fölépült a grandiózus, 30 méteres színpad, amelynek nyolc nivója, tornyos megoldással és hullámvonalaszerű mozgási lehetőségei páratlan keretet biztosítanak.

20 évvel fiatalabb lesz

és megszűnik a fáradtság érzete, mely legtöbbször csontelváltozásra vezethető vissza, egy póstyéni iszapkúra által. A póstyéni iszapban levő kén élteti a szervezetet és új életért ad. Mindenki számára alkalmas pausálkúrák a Fürdőigazgatónaknál. Keressen

GYÓGYULÁST PÓSTYÉNBEN

Felvilágosítás: Singer Lad., Timisoara, Piata Tepeş Vodă No. 1.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Gazdatanfolyamokat rendez és olcsó vetőmagvakat oszt ki a magyar kiskisgazdák között az EGE

— Értékesítő szövetkezetek megalapítását készítik elő —

Számos időszerű gazdasági kérdéssel foglalkozott az odorheiu-megyei magyarpárti tagozat gazdasági szakosztálya legutóbbi ülésén, amelyen az EGE is képviseltette magát, még pedig dr. Szász Pál elnökkel és Mikó László igazgatósági taggal. Dr. Szász Pál, az EGE elnöke, figyelemre méltó és rendkívül érdekes előadásban ismertette az új és időszerű gazdasági feladatokat. Hangsúlyozta, hogy az új gazdasági életet a kiskisgazdákon keresztül kell felépíteni, mert ők a magyarság legerősebb rétege. Ez az elképzelés azonban nemcsak jogokat jelent számunkra, hanem kötelezettségeket is.

Örömmel állapítja meg, hogy az emberek, különösen az ifjúság dolgozni akar, mert tisztán látja helyzetünket gazdasági téren is, érzi a szervezkedés szükségességét és ennek tulajdonítható, hogy ugyyszólván maguktól alakulnak meg a gazdakörök. A gazdasági élet fellendítésének azonban első feltétele a helyes irányú gazdasági nevelés és ennek érdekében az EGE

már a télen Transilvania területén husz kétéhetes tanfolyamot rendez.

A kiskisgazdaközösségnek a gazdasági élet tevőleges tényezőjévé kell lennie és csak ezután lesz értéke a szervezkedésnek, ha kellő öntudattal és lélekkel találjuk meg a valóban életető életformát.

A tetszéssel fogadott előadás után Elekes Domokos dr. az I. G. Ducai gazdasági iskola mellett létesítendő fejtermékfeldolgozó-gyár szükségességére hívta fel az értekezlet figyelmét és kérte hozzá támogatást. Tamás Gábor pauleni. i. egyszerű kiskisgazda az értékesítő szövetkezetek megalapítását sürgeti. Gyermes Mihály rámutat annak a hármaskör problémájának nehézségeire, amelyek megoldása nélkül alig lehet a gazdasági élet jövőjét biztosítani és emiatt szükségesnek látja olyan tanfolyamok szervezését, amelyek a falu gazdasági vezetői, irányítói nyerjenek kellő kiképzést. Hangsúlyozza, hogy a növény- és gyümölcsstermelést minél hatékonyabbá kell tenni. Végül a termelő és értékesítő szövetkezetek átalakítását és gazdasági szellemi katasztert sürget. — Fazakas János dr. az EGE jelenlévő vezetőinek figyelmét felhívja arra, hogy módot kellene keresni az EGE-nek a szövetkezetekkel való egységes módszer szerinti kapcsolatának megteremtésére.

Végül Mikó László adott szakkérdésekben különösen a vetőmag és sertésbeszerzés ügyében felvilágosításokat. Bejelentette, hogy az EGE akciókat fog indítani és

már erre az őszre kedvező feltételek mellett

kapható kitiűnő búza-vetőmagvakról fog gondoskodni, úgy, hogy bármilyen vidék a maga talajviszonyainak megfelelő vetőmagvat kapja.

A sertésenyésztés fellendítése érdekében szintén tettek lépéseket és ennek eredményeképpen az EGE az érdekes kiskisgazdák közt felbugatott yorkshiri anyakocákat fog kiosztani, azzal a feltétellel, hogy a szaporulat fele a gazdasági egyesület tulajdonába menjen át, viszont nemcsak a szaporulat másik fele marad meg a kiskisgazda birtokában, hanem az anyadlat jutalmul szintén a kiskisgazdáé lesz. — Többek felkérésére rövid előadásban ismertette a sertésvész, illetve sertéspestis leküzdésére, illetve megelőzésére szolgáló legmodernebb oltási módszereket.

Üzemük beszüntetésével fenyegetődznek a timisoara-i pékek az új kenyérsütési rendelet miatt

Tiltakozó gyűlést tartottak a timisoara-i pékek és küldöttséget menesztenek a megye prefektusához

Az Aradi Közlöny legutóbbi számában megemlékeztünk arról, hogy az ardeal-i és banat-i pékeknek egy küldöttsége jelent meg Bucuresti-ben Negura földművelésügyi államtitkár előtt, akitől a buzaértékesítési rendelet egyes szakaszainak módosítását kérte. A közbenjárás azonban nem járt eredménnyel, amennyiben Negura államtitkár a pékek kérését elutasította.

Az így előállt helyzet megvitatása végett a timisoara-i pékmesterek Sechei Sándornak, az ardeal-i és banat-i pékmesterek szövetsége elnökének vezetésével ülést tartottak. Az elnök mindenképpen azokat a panaszokat sorolta fel, amelyek a pékek részéről országos viszonylatban felmerültek. Ezek a következők:

1. Harmadik személyek részéről hozott kenyérsütési sítésének a tilalma. 2. A kenyérgyök felnemragasztásáért meghatározott aránytalanul súlyos büntetések. 3. Az a körülmény, hogy a buzaértékesítési rendelet nem ismer toleranciát az ugyanazon mennyiségű lisztből sült kenyér súlyánál.

A gyűlésen elhatározták, hogy szerdán délután a pékek testületileg felkeresik a timis-megyei prefektust, mint a buzaértékesítési rendelet által meghatározott megyei hivatal elnökét, akitől közbenjárást kérnek sérelmeik orvoslása végett,

A te' etelista, a 38 százalékos felár és a 7 százalékos illeték megszüntetését kéri az importőrök

A bucaresti-i Kereskedelmi és Iparkamara az importőrökkel folytatott ismételt megbeszélés alapján emlékiratot juttatott el dr. Costinescu kereskedelemügyi miniszterhez, akitől a következőket kéri:

1. Mondjanak le a 38 százalékos felárról azon régi adósságok esetében, amelyek még az 1935. június 11-i rendszer életbeléptetése előtti időből származnak. 2. Szüntessék meg azt a 7 százalékos illetéket, amelyet az importőröktől szednek, akik amnesztia élvezése végett nyilatkozatot tettek. 3. Szüntessék meg a fekete-listát, amely megszügyeníti az importőröket, akik fontos szerepet töltenek be az ország gazdasági életében és akiket nem lehet közönséges bűnözőkként kezelni. 4. Vegyék felülvizsgálat alá a harmadik trimester behozatali kvótáinak felosztását. 5. Azonnal kezdjék meg a harmadik évnegyedre szóló behozatali kvóták kiosztását. 6. A behozatali engedély kiadásával egyidejűleg gondoskodjanak arról, hogy az importőrök megfelelő mennyiségű valutát kapjanak. 7. A kontingentálási bizottságokat egészítsék ki több kereskedelmi és ipari ág képviselőivel.

miután a buzaértékesítési törvény egyes rendelkezései — mint azt a gyűlésen megállapították — lehetetlenné teszik a pékipar folytatását.

A gyűlésen egyébként a timisoara-i pékiparosok azt is elhatározták, hogy abban az esetben, ha közbenjárásuk nem jár eredménnyel és megfelelő ígéretet nem kapnak, akkor

az összes timisoara-i pékek beszüntetik üzemüket és Timisoara városa kenyér nélkül marad.

— Inkább magunk állítjuk le üzemet — mondták a gyűlésen a pékek — semhogy egy vagy két kenyérbélyeg felragasztásának elmulasztása miatt 50.000 leiel megbüntessenek és a rendelet intézkedéseink megfelelően a hatóság zárja be az üzemet.

A magánosok részére történő sítés betöltése csak a városi pékekre vonatkozik és

a falusi pékeket nem érinti.

A városi pékekre a kenyérgyök bevezetése állandó veszélyt jelent. Ez a kenyérbélyeg semmi be sem kerül és csak statisztikai célokra szolgál. Érdekes, hogy a kormány erre a statisztikára csak Ardeal és Banat kilenc városában kíváncsi, a többi városokban a kenyérbélyeg nem kerül alkalmazásra. Ha a jövőben a kenyérről a bélyeg hiányzik, 1000—5000 leies büntetést vetnek ki, visszaesés esetén pedig a büntetés 50.000 leig terjed és a péküzem 6 hónapra bezárható.

Hét-nyolc millió hektoliter lesz az idei bortermés

Teodorescu, a földművelésügyi miniszterium szőlészeti osztályának vezérigazgatója, nyilatkozott a szőlőtermés kilátásairól és többek között a következőket mondotta:

— Az elmúlt esztendői termés tízmillió hektoliter volt. Az idei termés becslésünk szerint 7—8 millió hektoliter lesz. Ezen mennyiségen kívül 6-borból még 3—4 millió hektoliter áll rendelkezésre. Ilyen körülmények között tehát a szőlőbirtokosok nem számíthatnak az árak gyors emelkedésére. Bizunk abban, hogy a szőlőtermésnek egy részét sikerül kivitel útján értékesítenünk. Már tárgyalásokat is kezdtünk nagyobb mennyiségű szőlő Lengyelországba való szállítása érdekében.

— SZABADSÁGRA UTAZIK 'A PÉNZÜGYIGAZGATÓ. Cilibia, arad-i behajtási pénzügyigazgató szabadságra utazott és távolléte alatt — miniszteri megbízatás alapján — dr. Avramescu Ovidiu helyettesíti.

— Összeköttetést kereső külföldi cégek. Az arad-i Kereskedelmi és Iparkamarához romániai összeköttetést kereső külföldi cégek megkeresései érkeztek. Érdeklődés mutatkozik külföldön élelmiszer-, hal- és főzelékkonzervek, asbest-rostok, márvány, celluloid és celofan, román bluzok és himzések, napraforgóolaj, szék- és karosszék tölgifaanyag iránt. A külföldi cégek címei megtudatók a Kamaránál.

Az „Aradi Közlöny“ rendkívül olcsó

társas utazása a szegedi szabadtéri játékokra!

Két napi szegedi és 6 napi budapesti tartózkodás

790 Lei résztvételi díjért,

melyben bennefoglaltatik:

1. Utiköltség ARAD—SZEGED—BUDAPEST—SZEGED—ARAD.

2. Vizum.

3. Színházi jegyek az „Ember tragédiája“ és a „Bizánc“ szabadtéri előadásaira.

Indulás Aradról augusztus 2-án reggel 10 óra 15 perckor. Augusztus 2-án este 9 órakor Szegeden az „Ember tragédiája“ szabadtéri előadásának megtekintése.

Érkezés Budapestre augusztus 3-án hajnalban, 6 napi budapesti tartózkodás.

Visszafelé indulás Budapestre augusztus 9-én Szegedre. Este a Bizánc előadásának megtekintése. Indulás haza augusztus 10-én hajnal.

Használja ki ezt a soha vissza nem térő alkalmat!

Jelentkezzen július 25-ig az ARADI KÖZLÖNY utazási osztályánál.

Egyéni utlevél szükséges!

A SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK SORRENDJE:

Augusztus 1, 2, 4. Az ember tragédiája.

Augusztus 8, 9, 11. Bizánc.

Augusztus 14, 15, 16. János vitéz.

A buza kiviteli prémium megszüntetésének tervével foglalkozik a kormány

— Negura földművelésügyi államtitkár nyilatkozata —

Negura, földművelésügyi államtitkár a sajtó munkatársainak a buza kivitelének megszervezésével kapcsolatban a következő nyilatkozatot adta:

— A kormány elhatározta, hogy a buza kivitelét minden körülmények között elősegíti és ezzel a mezőgazdák részére a maximális hasznot biztosítja. Olyan kedvező kiviteli feltételeket akarunk életbeléptetni, hogy az exportőrök már nem is fognak igényt tartani a tízezer leies kiviteli jutalomra, amelyet a kormány előreláthatólag megszüntet majd.

— Arad-ra helyezték Paulis-ról az erdőkerületi hivatalt. A földművelésügyi minisztérium rendelkezése értelmében a paulis-i erdőkerület hivatalát Arad-ra helyezték. Az új hivatal a Bul. Carol I. 35. szám alatt, Ocolul de Regim Silvic Arad néven működik.

— Újabb, fontos román-magyar kompenzációs üzet. A budapesti „Magyarország” jelentése szerint beható tárgyalások folynak arról, hogy Magyarország egy „Lél” típusú udvari vonat szerelvényt és 40 motorosvagonot szállítson kompenzációs uton Romániának. A lap szerint a kom-

penzációs fizetésre vonatkozóan a megegyezés rövidesen létrejön és a tanácskozások jelenleg azon árucikkek megállapításáról folynak, amelyeket Románia a vásárolt vagonokért kompenzációként adna.

— NEMZETKÖZI STABILIZÁCIÓRÓL TÁRGYAL MONTAGU NORMAN AMERIKÁBAN. A Daily Herald jelentése szerint Montagu Norman, az Angol Bank kormányzója New-Yorkba érkezett. Montagu Norman az Egyesült-Államokban annak érdekében folytat tárgyalásokat, hogy megállapodás jöjjön létre a pénzügyezésre vonatkozóan az USA, Anglia és Franciaország között.

Megóvta az ILSA az „U” ellen elvesztett meccset

București-ből jelentik: Az ILSA megóvta az Universtatea elleni mérkőzését, azon a címen, hogy nem lehet a minősítő mérkőzések befejezése után egy héttel később már kiütni a selejtező meccs megtartását. Az ILSA óvás előadta, hogy ezáltal a pihent Universtatea óriási előnyben volt az agyonjátszott ILSA csapatával szemben. A futballszövetséghez közelálló körök véleménye szerint az ILSA óvásának semmi sikere nem lesz és a szövetség minden körülmények között igazolni fogja a vasárnap 4:1 arányban Universtatea győzelemmel végződött selejtező mérkőzést.

Az UTE nyerte a magyar víziló-bajnokságot

Budapestről jelentik: A magyar víziló-bajnokság döntő meccsén az UTE csapata 3:2 arányban győzte le a MAC együttesét és így megnyerte a víziló-bajnokságot. A sorrend egyébként az alábbi:

1. UTE	7	6	7	—	38:12	13
2. MAC	6	5	—	1	25:8	10
3. III. ker. TVE	5	4	—	1	14:4	8
4. MTK	6	3	1	2	17:12	7
5. SzUE	6	2	—	4	14:27	4
6. BSE	6	1	—	5	14:24	2
7. FTC	5	—	1	4	10:27	1
8. BEAC	5	—	1	4	8:26	1

O Infratirea, Lipova—Vulturii, Arad 4:3 (2:0). Vasárnap a jóképességű arad-i csapat volt vendége a lipova-i csapatnak, melyet szép játék után legyőzött. Az első félidőben az Infratirea csapata urálja a mezőnyt és Kézdi és Damacus gólyaival 2:0-ás vezetésre tesz szert. Fordulás után az első percben Lipulescu góljával 3:0 az eredmény. Ezután Arad is feljön és 3:1-re javít. Rá 5 percre Kézdi gólya ekönti a meccs sorsát, mely után Lipova lelassít és így sikerül Arad-nak 4:3-ra javítani. Szépszámu közönség jelentetében folyt le a mérkőzés.

O Az Infratirea kugliversenye. Az Astra Kaszinó ujonnan épített pályáján folyt le a verseny, ahol a nagyszámu induló közül a kivételzők jutottak helyezéshoz: 1. Dragici Péter 19 fa, 2. Matica István 16 fa, 3-ik Jurcela István 16 fa, 4-ik Sárbu Ioan 15 fa, 5-ik Damacus Coriolan 15 fa. A győztesek értékes díjakat kaptak. A verseny rendezése Dragici Péter szakosztályvezető érdeme.

O Magyar ifjúsági magasugró rekord. Az ifjúsági Cserna 189 cm.-es kitünő eredményt ért el a magasugrásban, amivel új magyar rekordot állított fel.

SPORT KÖZLÖNY

Tesler János vezet továbbra is Középeurópai Kupa-pályázatunk összetett versenyén

A váratlan eredmények felborították a tippelők számításait — Típpszelvényünk

A Középeurópai Kupa-típpversenyünk ötödik fordulójában a csapatok alaposan megtréfálták a tippelőket és olyan eredmények születtek, amelyekre alig lehetett számítani. Az Austria Budapesten legyőzte az Ujpestet, a Sparta pedig otthonában vert rá az Ambrosiana-ra. Ezekre az eredményekre senki sem számított, illetve mindössze egyetlen tippelőnk várt Ujpest-verseget és így azután a legtöbb, amit egy-egy tippelő szerzett, 8 pont volt. Az összetett verseny állása az ötödik „tipp-forduló” után az alábbi:

- 59 pont: Tesler János.
- 58 pont: Prokopetz Emil.
- 55 pont: Löwy Mihály.
- 54 pont: Weichselbaum Frigyes.
- 53 pont: Homolov János.
- 52 pont: Draser Károly, Szegő Miklós.
- 51 pont: Ifj. Hilbert József.
- 50 pont: Seiler László.
- 48 pont: Jáger Tivadar, ifj. Vörös József.
- 47 pont: Földesi Zoltán.
- 46 pont: Geier Károly, Boros Ferenc.
- 45 pont: Szabó Sándor, Aranyos Ferenc.
- 44 pont: Dr. Haás Erich.
- 43 pont: Bali Tibi.
- 42 pont: Pálffy Jenő, Schwarz Jenő.
- 41 pont: Geller Lajosné, Mayer Sándor.
- 40 pont: Gráb Ernő, Szumerey Géza.
- 39 pont: Ifj. Lendvay Ferenc.
- 36 pont: Nagy Böske.
- 35 pont: Bihacsy Dezső, Kocsis József.
- 34 pont: Jáger János.
- 32 pont: Hirschler Imre.
- 31 pont: Schwartz Jenőné, Mellik Ferenc.
- 29 pont: Friedmann József.
- 28 pont: Szabó Adalbert.
- 26 pont: Antal Pál.
- 25 pont: Andrejkó László.

A 25 ponton alulak névsorát nem tudjuk közölni, de mindenki eredményét pontosan nyilvántartjuk.

Vasárnap került lebonyolításra Bécsben és Prágában a Középeurópai Kupa középdöntőjének második „felvonása”, amelyen az odahaza vesztes csapatok keresik fel udvariatlan vendégeiket. Az Ujpest Bécsben mérkőzik revanséhesen, az Ambrosiana pedig Prágában akarja megkísérelni a lehetetlent. Alább adjuk 6. sz. típpszelvényünket, amelyet szombat, július

25-én délután 4 óráig kell leadni fő- vagy főkiadóhivatalunkban:

6. sz. Középeurópai Kupa Típp-szelvény

1. Sparta—Ambrosiana _____
2. Austria—Ujpest _____

Féldő-eredmények:

1. meccs első féldő eredménye _____
2. meccs első féldő eredménye _____

Név: _____

Pontos cím: _____

Kisorsolták a teljes olimpiai futballtornát

Az olimpiai futballtorna rendezésére kiküldött bizottság: Bauwens dr., Piachert, Lotay, zárt ülésben állította össze az A) és B) csoportot, az erősebbek és gyengébbek csoportját. Miután Bulgária és Portugália nevezését visszavonta, 16 csapat maradt állva, előzetes selejtezőre nem lévén tehát szükség, nyomban hozzá lehetett fogni az első forduló sorsolásához. A csoportbeosztás a következőképpen alakult:

A) csoport:

Anglia, Egyiptom, Lengyelország, Németország, Norvégia, Olaszország, Peru, Svédország.

B) csoport:

Magyarország, Ausztria, Finnország, Kína, Törökország, Luxemburg, USA, Japán.

Ezután nyilvános ülésen hozzákezdtek az első forduló sorsolásához, amely a következő:

- Egyiptom—Ausztria — A.
- Lengyelország—Magyarország — B.
- Olaszország—USA — C.
- Svédország—Japán — D.
- Norvégia—Törökország — E.
- Anglia—Kína — F.
- Németország—Luxemburg — G.

Peru—Finnország — H.

A második forduló sorsolása a következő:

H—A — X.

E—G — Y.

D—C — V.

F—B — Z.

A harmadik fordulóban X—Y ellen V pedig Z ellen fog játszani, a győztesek a döntőbe, a vesztesek a 3—4. helyért megvívandó küzdelembe jutnak.

A magyar csapat tehát, amennyiben első mérkőzését megnyeri, akkor a következő fordulóban a Kína—Anglia meccs győztesével kerül szembe.

O A törpebajnokságban vasárnap a következő mérkőzések kerülnek lebonyolításra: Juventus—Titanus, Tricolor—Transylvania, SGA—Unirea, Gloria—CAA és Olimpia—PTT—Hakoah.

O Patria (Chişineu-Cris)—Patria (Arad) 2:0. Tudósítónk jelenti: A két Patria összecsapásából a chişineu-i került ki győztesen. Mindkét csapat széteső, gyenge játékot produkált és a szerencsésebb győzött. Góllövő: Popa, egyet 11-ből. Szemes bíró ítékezései nem minden esetben találtak tetszésre.

UJ KÖNYVEK

Sinclair Lewis: „Ez nálunk lehetetlen!” Az amerikai nyárspolgár, a Babbitok, a Dodsworthok típusa, az amerikai vidéki város voltak eddig Sinclair Lewis, a Nobel-díjas amerikai író regényeinek főmotívumai. Legújabb művében: az „Ez nálunk lehetetlen!” című szenzációs regényében Lewis a mai világválság problémái, az azt kísérő szociális jelenségek felé fordítja figyelmét. Nekünk európaiaknak is háborzongatóan érdekes a kérdés: mi lenne, ha Amerikában is diktatura ragadná kezébe a hatalmat. Sinclair Lewis a valóság megdöbbentő erejével álmódja végig ezt a korszakot, amely talán a közeli jövőben válnék időszerezűvé, de amely — az író prófétái meglátása szerint — éppen a Józán polgári erények szikláján szenvedne hajótörést Amerikában. Sinclair Lewis: „Ez nálunk lehetetlen!” című regénye most jelent meg az Atheneum kiadásában. Ennél érdekesebb, aktuálisabb, szebb és izgalmasabb regény kevés jelent meg a világ könyvpiacán és ezért nem csodálható, hogy a nagy feszültségektől izzó regény egyszerre a világ összes kultúrnyelvein lefordítva foglalkoztatja és gyönyörködteti a könyvolvasó világot. 380 lap, nagy alakban, remek kiállításban, kartonálva 132 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az Atheneum-ujdonságok teljes jegyzékét.

A walesi herceg Kelet-Afrikai vadászutja. A könyv szerzője időközben a világ leghatalmasabb birodalmának királya lett. A Franklin Társulat „Utazások és Kalandok” sorozatában jelent meg A walesi herceg Kelet-Afrikai vadászutja címmel ez a pompás könyv, amelyhez hasonló — már a szerző személyét is figyelembevéve — alig van a világirodalomban. Baktay Ervin, a kitűnő földrajztudós fordította le a művet angolból magyarra, amelynek melléklete a walesi herceg 37 eredeti fényképfelvétele és az utleírás térképe. A világ legérdekesebb és legkalandosabb helyein vezet át ez az utazási könyv, amelynek úgy megírása, mint

hatalmas képmelléklete érdekes és értékes. A vaskos kötet a Franklin Társulat kitűnő kiállításában 112 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklin-ujdonságok jegyzékét Lepagenától.

„A férfi mind örült”. Török Rezső, az új magyar humorista-tehetség ezzel a pompás regényével a humoros és satirikus irodalom legjobbjai közé emelkedett. A humoros irodalomnak általában igen kevés képviselője akad. Az emberiségnek és a nehéz szociális viszonyoknak mai nyomasztó légkörre nem kedvez a humor irodalmának. Éppen ezért fokozott örömmel és elismeréssel fogadta a sajtó és a kritika Török Rezső pompás regényét, amely a maga nemében egyfelől remekmű, másfelől érdekes, izgalmas és elejétől végig kacagató és mulatságos. 250 lap, pompás kiállításban, díszes keménykötésben 79 lei minden könyvkereske-

**Karlsbadba
Marienbadba
Joachimsthalba
Pöstyénbe
a Magas Tátrába
stb.**

**fürdőbónokat rögtön kiad
6.20-as alapon a
Wagons-Lits//Cook**

Menetjegyiroda. A R A D, Minorita-palota.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** : : szó 2 lei. : :

Az apróhirdetéseket előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

ALKALMAZÁS

Román-magyar éipírás-területi tudó, kezdő irodakiasszonyt keres kisebb vállalat. Leveleket igények megjelöléséve: „Kezdő” jellegre a kiadóba. 3312

Jólfűző mindenest, jó bizonyítványokkal, aonnalra keres urcsalád. C.m a kiadóban.

Kádársegéd kerestetik.azonnalra. Cimeket a kiadóban lehet leadni.

Szakácsnő, szobaleány augusztus 1-re jó bizonyítvánnyal uri házhoz kerestetik. Cim a kiadóban.

Mindenes főzőnő, azonnalra felvétetik. Reusz, Bul. Reg.Ferdinand 55. 3313

Azonall belépéssel Timisoara-ra keresek jó bizonyítvánnyal rendelkező mindenest. Cim a kiadóban. 3316

Szakácsnő azonnalra felvétetik, esetleg bejáró is. Str. Gheorghe 11, sz. 3317

Mindenes szakácsnőt házaspárhoz keresünk. Str. St. Gheorghe 6. 3319

FŐZNI tudó erkölcsös és szorgalmas mindenest keresek:augusztus 1-re 2 tagu családnhoz. Cim a kiadóba. 3318

LAKÁS

Kiadó a főtéren kö. szép, egymásba nyíló szoba, külön bejárat. Irodának is nagyon alkalmas. Cim a kiadóhivatalba.

ÖZLETEK

Evtizedek óta fennálló jömeneteli üzlet, házzal együtt, Simand-on a legjobb helyen eladó. Cim: Kiss Sándor Simand. 3311

VÉTEL ÉS ELADÁS

Veszek mag s áron ócska biciklit, varrógépet és irógépet (használatlan állapotban is.) Eladó: olcsón: Használt varrógépek és kerékpárok. Zseblámpa-elemek Lei 5-15l. Viszonteladónak magas rabatt. Egy használt gyermekkerékpár eladó. **MOTORICA, Calea Banatu'ui**

Vastartók, traverzek, használtak nevévelére kerestetnek. Cimeket a kiadóhivatalba kérek. 3315

Villany-szerelés és azok javítása Villany-műszerek és azok javítása Villanycsillárok és azok javítása Villany-gépek és azok javítása Villany-szerelési anyagok raktára **NAVRÁDI,** Arad. Str. Metianu. 982

INGATLAN

5 holdas, vagy azon felüli szőlőt keresek a Podgoria-n. Ajánlatokat a kiadóba „Podgoria” jellegre ké ek. 3314

Nagyon szép komfortos uril magánház eladó belvárosban, mely áll: négy nagy szoba, elő-, fürdő-, cséődszoba és mellékhelyiségekből, külön házmesteri lakás, parkirozott udvar nagy gyümölcsös kerttel. Cim a kiadóban. 3330

HIRDESSZEN
az 51 éve fennálló
„Aradi Közlöny”-ben

Rádióműsor

- Romániai időszámítás. -

SZERDA, JULIUS 22.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna. hírek, gramofonlemezok, háztartási tanácsok. 13.30-13.40: Időjelzés, vizállás, tőzsde, kulturális hírek, sport. 13.40: Vegyes zene gramofonlemezek. 14.15: Hírek. 14.30: Szórakoztató zene. 15.00: Utolsó hírek. 19.00: Időjelzés, időjárás, gabonatőzsde. 19.03: Szórakoztató zene Mia Braia és P. Alexandru énekszámával. 20.00: Rádiógyetem. 20.20: Tauter Schmidt, Eggerth Márta gramofonlemezei. 20.55: Mihail Sadoveanu előadása. 21.15: Gheorghe Ciolac (Cluj) zongorahangversenye. 21.55: Aktuálisok. 22.05: Artur Gofman, a prágai operaház tagja énekel. 22.30: Hírek, sportközlemények. 22.45: A rádió szalonzenekara. 23.45: Hírek a külföld számára francia és német nyelven. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Történetek az állatok világából. (Felolvasás.) 11.45: Finn versek. (Felolvasás.) 13: A déli harangszó em léknapiján. 13.40: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: A százéves gyufa. 17.45: Pontos időjelzés. Hírek. 18: Schwalb Miklós (zongora) és Friss Antal (gordonka) kamaraműveket ad elő. 19: Kisházépítkezések. 19.20: Cigányzenekar. Közben 19.45: Rejtélyes sugarak nyomában. 20.40: Arany János Debrecenbe készül. 21.10: „Sybill” Operett három felvonásban. Zenéjét szerezte Jacobi Viktor. Az I. felvonás után kb. 22.15: Hírek. A II. felvonás után kb. 23.40: Időjárásjelentés. Az előadás után kb. 0.05: Hanglemezek. 0.45: Franciányelvű megemlékezés a déli harangszó történetéről. Utána: Déli harangszó (hanglemezről.) 1.05: Hírek.

Budapest II. 20.20-20.45: Üstökös a Föld közelében. 21-21.30: Az első amerikai társasutazás Európába. (Az 1867-es párisi világgkiállításra.) 21.35-21.55: Hanglemezek. 22-23: Szalonzenekar műsora. 23.05-23.20: Hírek, időjárásjelentés.

Bécs. 8.25-9: Kálmán- és Ziehrer-egyveleg lemezek. 12: A bécsi szimfonikusok Bruckner hangversenye. 14.10: Könnyű zene. 15: Anday Piroscika lemezei. 19.30: Eszperanto. 21:

Rádiózenekar. 0.30-2: Állástalanok zenekara.

Belgrad. 7-8: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 18.20: Lemezek. 18.30: Nép dalok. 20.50: Davidov Zsófia énekel. 21.20: Hauser hegedűművész játéka. 23.20-24: Tatovics énekesnő dalestje.

Deutschlandsender. 7: Könnyű lemezek. 17: Vidám délutáni zene. 19: Különböző népek táncai. 20: Woltschach-fu vószenekar. 21.10: Részletek a következő operettekéből. 23.30: Berlin.

Milano 20: Vegyes zene. 20.20: Hírek idegen nyelveken. 23: Materassi Sordro hegedül. 23.45: Táncczene.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 23.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna. hírek, gramofonlemezok, háztartási tanácsok. 13.30-14.00: Időjelzés, vizállás, tőzsde, kulturális hírek, sport. 13.40: Gramofonlemezok. 14.15: Hírek. 14.30: Szórakoztató zene. 15.00: Utolsó hírek. 19.00: Időjelzés, időjárás, gabonatőzsde. 19.03: A Marcuzenekar nemzeti és szórakoztató zenezsámokat játszik. 20.00: Előadás a párisi nemzetközi kiállításról. 20.20: J. Thaler csellózik. 20.55: Könyvekről. 21.10: A rádió szalonzenekara. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Aida Helta Strauss Richard-dalokat énekel. 23.25 Zenekari hangverseny a „Monte Carlo” étteremből. 23.45: Hírek a külföld számára francia és német nyelven. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Clark Ádám (Felolvasás.) 11.45: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: Hanglemezek. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Ziperovszky Fülöpke hegedül. Haromy Julia énekel, zongorán kíséri Pongrácz László. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: Konyhatechnika. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Jazzzenekar. 19.15: Debreceni zongorahármas. 20.15: Külügyi negyedóra. 20.30 Pihnszky Zsigmond énekel. 21: Színműelőadás a stúdióban. „Valaki elmegy” 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Lucienne Boyer és Chevalier hanglemezei. 23.20: Az olimpiai játékok magyar résztvevőinek ünnepélyes eskütétele. 0.10: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.20-20.25: Különböző nemzetek dalai és zenéje. 20.30-20.55: Natter-Nád Miksa előadása. 21-22.30: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 21.45-22: Hírek.